

ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΛΕΣΒΟΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΟΥ ΕΑΜ ΛΕΣΒΟΥ

ΤΡΙΤΗ
13
ΤΟΥ ΦΕΒΡΑΡΙΟΥ

Αρ. 69 - Τό φύλλο 5 δραχμές

ΓΙΑ ΝΑ ΠΡΟΚΟΨΕΙ!

Χάρη «στη μεγάλη υποχωρητικότητα της Κυβέρνησης και την ευθυκρισία του ΕΑΜ», - όπως τηλεγραφεί "Αγγλος αντίσποκρης απ' την Αθήνα - η ανακωχή της 11 Γεναριού κατέληξε στη συμφωνία, που υπογράφηκε χτές.

Το ευχάριστο γεγονός χαρακτηρίσει όλο τον Έλληνο Λαό κι όλους τους πραγματικούς φίλους του στο εξωτερικό και στεναχώρησε τη «συνηρητική δεξιό». Είναι κι αυτή ξένων δημοσιογράφων διαπίστωση. Κ' εΐτανε πολύ φυσικό. Οι έχθροι του Λαού όχτρεύονται και την ήσυχία του και την γαλήνη του.

Όπως ό λόκος χάρεται στην αναμπαιπούλα, έτσι κι αυτοί έλπίζανε τό παν απ' τον εμφύλιο πόλεμο, που εξαπόλυσαν με σχέδιο σατανικό. Τώρα λυπούνται γιατί πήγαν για μαλί και βγήκαν κουρευμένοι.

Έλπίζανε πως ό Έλληνο Λαός θα λύγιζε μπροστά στις τυφλά φανατισμένες φάλαγγες των πραιτωριανών και τη δύναμη των Συμμαχικών όπλων, που θάπρεπε νάχαν στραφεί έναντιόν τους. Και πως θάφινε να τού περάσουν ξανά τις χειροπέδες. Για να μη λογοδοτήσουν για τις προδοσίες των και τα εγκλήματά των. Και για να μη χάσουν τό προνόμιο της εκμετάλλεψης του Έθνους και του Λαού.

Μα ό λαός δέ λύγισε. Δέ φοβήθηκε τίποτα. Δέ λογάρισε κανέναν! Στα δολοφονα και φοβικότερα όπλα τους άντίταξε τη μεγάλη του ψυχή. Την παλληκαριά του. Τό θάρρος του. Την αγάπη του για τη λευτεριά. Την πίστη του στο δικίο του, που εΐτανε βουνό.

ΚΑΙ ΝΙΚΗΣΕΙ!

Υποχώρησε τους όχτρούς του, κρυφούς και φανερούς να συνθηκολογήσουνε μαζί του. Να τού δώσουν έπίσημες γραφτές έγγραφες, με μάρτυρα την κοινή γνώμη όλων των Έν. Έθνών, πως παρατούν τό άνομα σχέδιά τους και δέχονται να μην παρεβάλλουν έμπόδια στο ξερίζωμα του Φασισμού και την κατοχύρωση των λαϊκών ελευθεριών.

Υποχρέώθηκαν, μπροστά στην αποφασιστικότητα του και την ακατάβλητη δύναμή του, να τού αναγνωρίσουν τό δικαίωμα που έχουν όλοι οι Λαοί των Έν. Έθνών δικαίωμα, που αναγνώρισε ξανά, χτές πάλι, η συνδιάσκεψη των μεγάλων και Συμμάχων στην Κριμαία.

Φυσικά ό Λαός, κωκοικρμένος όπως εΐνε και πικρά δασκαλεμένος απ' τό πρόσφατο παρελθόν, δεν τόχει σκοπό να ξεθαρρέψει και ν' άποκοιμηθεί. Ένωμένος μέσα στις τάξεις του ΕΑΜ θα παρακολουθήσει άγρυπνα τις Κυβερνητικές πράξεις και την πιστή εκπλήρωση των κυβερνητικών υποχρεώσεων. Θά παλαίψει για να ξεριζώση όλότιστα τό Φασισμό απ' την Ελλάδα. Να σαρώσει τό ματοβαμένο Θρόνο των Γλυξούργων. Να σιγουράρει τό Δημοκρατικό του Πολίτευμα. Και να κατοχυρώσει με τό νέο του Σύστημα τις ελευθερίες του.

Θά μείνει ένωμένος, γιατί ξέρει πως μόνον έτσι είναι δυνατός και φοβερός στους όχτρούς του. Γιατί μόνον έτσι θα μωρόσει να νικά ως τό τέλος. Και να προκόψει.

ΑΠ' ΤΗ ΖΩΗ ΚΑΙ ΤΟΝ ΑΓΩΝΑ

Παράνομη ζωή

Τά πρώτα βήματα

Σεπτέμβριος του 1941. Στο δρόμο σμίγουν οι φίλοι. Κουβεντιάζουν κρυφά με μισόλογα.

- Πού πάμε;
- Καρδός να δουλέψουμε.
- Σύμφωνοι.

Τό ραντεβού κανονίζεται σε σύγουρο σπίτι.

Γύρω στο τραπέζι μαζεύονται τρεις. Οι άλλοι δυό είναι παιδικά σχεδόν, πολεμιστές του Άλβανικού μετώπου. Τά μεσάυχτα μās βρίσκουν κουβεντιάζοντας. Συζητάνε τά πράσωπα που πρέπει να πλησιάσουμε. Μοιράζουμε τούς ρόλους μας. Μα πρώτα απ' όλα πρέπει να βγάλουμε προκηρύξεις. Αυτή είναι κι η έντολη που πήραμε από κάτω. Πόσο δύσκολα είναι τά πρώτα βήματα!

Δεν έχουμε πολυγράφο. Μας λείπει τό χαρτί. Δεν βρίσκουμε μελάνι. Ορισμένα όλικά ασφαλάως ήθ' τάχε η άγροά, μα οι γερμανοί έχουν στήσει μάτια παντού που σημειώνουν και παρακολουθούν. Κάποιος άγνωστος πρέπει να τά προμηθευθεί και με κάποιο τρόπο. Κάνουμε κρούσεις. Αποτυχάνουμε από τη μιά, πετυχαίνουμε στην άλλη.

Σέ λίγες μέρες οι δυσκολίες ξεπεράστηκαν. Η προκήρυξη γραφεται κι η έκτύπωση άρχίζει. Μητέρα και κόρη βοηθάνε τό νεαρό επαναστάτη που δουλεύει από νύχτα σε νύχτα.

Στό μεταξύ τά ραντεβού συνεχίζονται. Πρέπει να κανονιστούν οι λεπτομέρειες, να στρατολογήθούν οι συναγωνιστές που θ' αναλάβουν τό μοίρασμα.

Πολιτική άνασκόπηση

ΓΙΑ ΝΑ ΛΥΘΕΙ ΤΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ

Ότιεν έδώ και λίγους μήνες ελευθερονόταν οι χώρες, πολιτισιασθηκαν οι παλιές πολιτικές κλίκες. Ξοίμας να καταλάβουν τη διοίκηση. Οι λαοί για άρτους ήταν πάντα μίζες άβυσσες, που τις πίναναν εκει που ήθελαν με κάθε μέσο. άφου τά εΐχαν στη διάθεσή τους όλα. Τη βία τά τελεφαίτα χρόνια την ανέβεισαν πολύ ψηλά και ίδρωσαν τό ιδρώ και άσπαρβίσιο κρούτος με τό άπλό και διπλό τσεκούρι, που έπεφτε χωρίς προσχήματα πάνω στο λαό.

Ο φασισμός ήταν όχι μονάχαστις χώρες όπου γενήθηκε και άντιτύχησε τυπικά. Παρουσιάστηκε παντού λίγο πολύ με δική του ξεχωριστή μορφή και πολιτισμό, με ένας και ίδιος στην ουσία.

Και υ' άφτίες τις παλιές άρχες παρουσιάστηκαν πάλι σήμερα οι άρχηγοί. Μα οι λαοί ήταν άλλοι. Δεν τούς δέχονται με κανέναν τρόπο. Και τότε άρχισε η κίνηση για να ξαναφύσει τη βία στην επιφάνεια, σκεπασμένη φυσικά κάτω από διάφορες ψευδείς.

Οι παλιές κατηγορίες βγήκαν από φανερό για να χαρηχτηόσυνε τις λαϊκές οργανώσεις άπομονωμένα κινήματα, άνδημικά!

Μέσα είχαν πύρινα και όπλα και ήταν ού άνεργα. Μα τό άποτέλεσμα ήταν μηδέν!

Οι πιο ρεαλιστές - όπως τούς άρέσει να λέγονται - εκφράζανε πιο ρεαλιστικά τη γνώμη τους - σύμφωνα με τό πνεύμα της εποχής - και πάνω σ' άφήτη γύρσαν να εργαστούν για να ξαναφύσουν τά πράματα στον «ίσιο δρόμο», όπως θέλανε να πιστέβουν. Την εποχή εκείνη γραφαν οι «Γάιμας» πως στις χώρες που ελευθερώθηκαν, τά μέσα της παραγωγής εΐνε όλότιστα καταστραμένα και ό κόσμος δεν μπορεί να ξαναγυρίσει στις δουλιές του. Οι λαοί πολέμησαν τον κατακτητή και τούς πρόξεν έπαινος. Τώρα όλοι έπιθυμούν να γυρίσουν στα έργα της ειρήνης. Χρειάζεται να στειλούμε τρούφιμα, ρούχα

πα παντού, σ' αυτές και δρόμους με μόνυμά μας στους σκλάβους. Πρέπει να μάθουν οι δυνάστες μας πως έξω απ' τά μεγάλα όπάρχει ένας κόσμος δλόκληρος που τούς μισεί θανάσιμα και τούς σουχάινεται.

Δ. Στο περιθώριο

Στό περασμένο Σάββατο μίλησε ό φίλος συναγωνιστής Γάκης Άμπατζής. Τό θέμα του πολύ ενδιαφέρο. «Η Τουρκική Δημοκρατία», μα πρό πάντων ό τρόπος που τό μεταχειρίστης. Μέσα σε δυό μήνες που έμεινε στη Σμύρνη κάταφερε να μαζέψει στοιχεία αρκετά για να στηρίξει μια έπιστημονική άναλυση με τό συμπέρασματά του. Έδειξε με τρόπο σύγουρο και πειστικό τό περιεχόμενο και τη διαλεκτική εξέλιξη της Τουρκ. Δημοκρατίας μέσα στα λίγα χρόνια ζωής που έχει. Ο Γάκης μās έδωσε και σαν τό φρέσκο νερό, τό λαγαρό και λαχταριστό, που τό ρουφάς και χάρεται η ψυχή σου.

Η όμιλία ούτή πρέπει ν' άποτελέσει άφετηρία. Τα ζητήματα πρέπει να εξεταζονται με τη διαλεκτική μέθοδο χωρίς να παρασέρνεται κανέναν από ιδεαλιστικές ματεριαλιστικές άπό προτίητερα σταθερές σκέψεις. Χρειάζεται δουλιά γι' άφτό.

και εργαλεία σ' όλες άφτίες τις χώρες.

Και ξεκινούσε η Μ. Λ. και η UNRRA για να «βοηθήσουν» τούς «πεινασμένους» λαούς». Έΐνε φανερό τό βάθος. Όταν οι λαοί, -σκεφτούτανε οι ιδυόνοντες - βρούνε ένα κομμάτι ψωμί δε θά μιλήσουν. Θά ξαναπαίσουν δουλιά και οι «πολιτικοί» μπορούν να ρυθμίζουν τη ζωή του λαού, όπως θέλουν άφτφοί όπως κάναν και προτίητερα.

Η δοκιμή θά ήταν άπορροιστική σε άλλη περίπτωση ίσως. Η κρούση του παλιού κόσμου έγινε, η πρόκληση έφτασε να ρίξει τον τόπο μας ξεχωριστά στον εμφύλιο και να προκαλέσει μίσος και δυσπιστία, που να μην ξέρης τί γίνεται μέσα στο «έπίσημο κράτος» της Ελλάδας, που ήσαν μέρες που περιορίστηκε στις δυό πλατείες, σύνταγμα και στο Κολωνακι της Αθήνας. Έΐνε ή μόνη πραγματική διαπίστωση του Sir Citrine, που κάνει στην έκθεσή του και βλέπεις φανερά πως δεν μπορεί να ξεφύγει απ' αυτή την διαπίστωση μέσα σ' όλόκληρη την έκθεσή του.

Η κρούση δεν είχε τό άποτέλεσμα που περίμεναν. Έΐνε τά αντίθετα. Ο λαός δεν τρούμαζε τά όπλα, γιατί είχε κι άφτίς και δέν τρούμαζε, άν δέν ελευθερώσε ένα κράτος. Άφτό τόξερε ό παλιός πολιτισμένος κόσμος. Μα δεν ήθελε να τό δεχτεί.

Γύρμας να κλονίσει με τη μέθοδο του την πολύγνωστη, τό μέγεθος του λαού τό ένα αϊό. Μα αναγκάστηκε να τό αναγνωρίσει. Άρχισε μαζί του διαπραγματεύσεις. Και στα έπίσημα ανακοινώθέντα τόξε (την 1 του Φλεβρίου) έλεγε η Κυβέρνηση διαπραγματεύεται με ένα κόμμα τόΚΚΕ ένδοσι τέλος (12 του μηνός) τό ανακοινώθέν του Υπουργ. Έξωτερικών μιλάει για σύσκεψη μεταξύ ΕΑΜ και Κυβερνήσης» άναγνωρίζει τό Μέτωπο του λαού. Ο παλιός πολιτικός κόσμος άναγνωρίζει τό λαό ίσότητα και δέχεται πια να εργαστεί μαζί του με σκοπο να εξαπαλάσει μια όμαλότητα στον τόπο, χωρίς να γυρέβει να στραγγαλίσει και να παραμορφώσει τη θέληση του λαού και τά συμφέροντά του.

Χαρακτηριστική γι' άφτό έρχεται μια μελέτη ένός άγγλου διεθνολόγου που λέει, μιλώντας ειδικότερα για τη ΝΑ Έβρώπη: Μπορεί πολλοί άπό τούς άρχηγούς, απ' τά άπελευθερωτικά κινήματα, να εΐνε κομμουνιστές, μα η μάζα ήταν και εΐνε άγρότες και άφτφοί έχουν σκοπο να λάβουν πια μέρος στη διοίκηση του τόπου τους. Άφτη εΐνε ή ουσία. Και τό κατάλαβαν πια. Οι «Γάιμας» στη σειρά τά άρθρα που εργαφαν πάνω στο έλληνικό φαίνε-ται καθαρά πως ξεδιαλύνουν τό ζήτημα.

Παράλληλα με τη δική μας περίπτωση εΐνε και του Βελγίου, όπου ό σοσιαλιστής Βάν Άκεο έσημάτισε Κυβέρνηση ένότητας -όπως την χαρακτηρίζον. Έδώ και λίγους καιρο τό πρόβλημα τό πολιτικό παρουσιάστηκε και στο Βέλγιο με ά-

Η δέση μας

ΑΝΤΙΦΑΣΕΙΣ

Ανάμεσα στις κατηγορίες που βαραινουν τάν πρωθυπουργό της Γερμανοκρατίας Ι. Ράλλη, εΐνε και η άργάνωση των ταγματών ασφαλείας, τά όποια έχρησιμοποίησαν ό κατακτητής διά την καταπολέμηση των δυνάμεων Έθνικής Απελευθερώσεως». Αυτά λέει ό Εισαγγελέας στο κατηγορητήριο που όπέβαλε στον Υπουργό Δικαιοσύνης. Ποιός να εΐνε αυτές οι «δυνάμεις Έθνικής Απελευθερώσεως»; Μήπως έκεινοι οι «Τροτσκιστές, οι άγριοι τών βουνών που ήσχολούντο με διαρπάδες». Και για τίά ταγματα ασφαλείας μιλά τό κατηγορητήριο; Μήπως για τά σωμάτα εκείνα που κατά τά λόγια του κ. Τσώρτσιλ «όργανώθηκαν διά να προσάπισουν τόν Έλληνικόν λαόν από τας άγριότητες των Έλασιτών»;

ΟΙ ΣΚΟΠΟΙ

Ο τέως Υπουργός της Κυβέρνησης Παπανδρέου Μυλωνάς ξεκεπάζει τούς λόγους που τόν έκαναν να παραιτηθεί. Ο Παπανδρέου, λέει, δεν έννημέρωσε τούς Υπουργούς για τίς διπλωματικές συνομιλίες του με τούς Άγγλους. Και τούς γέλασε, κι όταν συναντήθηκε στη Ρώμη με τόν Τσώρτσιλ. Όλα αυτά εΐτανε γνωστά κι από καταγγελίες άλλων τέως συνεργατών του κ. Παπανδρέου. Οι σκοποί εΐτανε άγνωστοί. Τώρα όμως φάνηκαν καθαρά. Έπρόκειτο για μηχανογραφίες που δεν έπρεπε να ξέρει κανένας άλλος για να πέτουν. Όπως και πέτυχαν. Και έθεσαν την Ελλάδα σίμφορτη κάτω απ' τη στοργική προστασία του κ. Άίμπερ.

ΟΙ ΒΕΛΓΟΙ ΚΙ ΜΕΙΣ

Οι Βέλγοι βερερόσανε τά έμπόδια στη χώρα τους και σχηματίσανε Κυβέρνηση άληθινής Έθνικής Έγότητος, μέσομμετοχή όλων των κομμάτων. Πώς η νέα Βελγική Κυβέρνηση στηρίζεται στην Έγκριση του Λαού φαίνεται απ' τη σύνθεση της. Και κυρίως απ' την προσωπικότητα του Πρωθυπουργού κ. Βάν Άκερ, που εΐνε σοσιαλιστής κ' έζησε τά χρόνια της σκλάβιας στην παρανομία, κοντά στις έθνικές άπελευθερωτικές δυνάμεις κι όχι στο έξωτερικό, σαν τούς δικούς μας έθνοσωτήρες.

Σ' ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΟΥ

Η εργατική τάξη των Ένωμένων Έθνών που σηκωσε στον όμο της τά βάρη του πολέμου, δεν μπορεί να ίκανοποιηθεί μονάχα με την ήττα της Γερμανίας. Ένδιαφέρεται για την καταστροφή του Φασισμού σ' όλες τις εκδηλώσεις του και για την κατοχύρωση της ειρήνης. Αυτή ή σωστή και φωτεινή άποψη όποστηρίχτηκε στο διεθνές εργατικό συνέδριο του Λονδίνου, σαν άπάντηση στην άποψη του Σιτρίν, που δε φαίνεται να ένοχλείται παρά μόνον απ' τό Γερμανικό Φασισμό. Σά νανε ταμπουρωμένος ό Φασισμός μόνο μέσα στη Γερμανία και σά να μη στενάβουν οι λαοί κάτω απ' την τυραννία του, στις άλλες χώρες!

νάλογη δξύτητα, όπως και σε μας, χωρίς να φτάσει την ίδια. Θα θελήσει να δει τη νίκη του λαού ό παλιός πολιτικός κόσμος και να φήσει να ίσοροτήσουν οι δυό δυνάμεις; Η δύναμη του λαού εΐνε αρκετή ίσχυρη για να γίνεται πάντα αισθητή και τό κλίμα της έποχής δεν ένδοσι πια μέθοδες και συστήματα που βγήκαν άκατάλληλα.

Στη διακυβέρνηση της Έβρώπης πρέπει να εφαρμοστούν έτεροι μέθοδοι, που να ξεπατωθεί ό φασισμός και οι λαοί να μωρόσουν να δημιουργήσουν τη δημοκρατική ζωή τους, léne κάτω στην άπόφασή τους οι τρεΐς Μεγάλοι Σύμμαχοι.

Ο λαός άγρυπνά

Ειδήσεις και ζητήματα ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑΤΑ

Ο ΛΑΟΣ ΑΓΡΥΠΝΑ

Στην Έθνοφυλακή τοποθετήθηκε ο γνωστός έφεδρος αξιωματικός του Ι. Λόχου κ. Μίμης Γαληνός. Έπειδή ούτε μόνιμος είναι, ούτε η κλάση του υπηρετείται, ρωτούμε: Έχει δικαίωμα ο κ. Γαληνός να τοποθετείται οπουδήποτε θέλει στην Έθνοφυλακή; Και για ποιο λόγο άραγε αποφάσισε να τον ξεφορτωθεί απ' τον Ι. Λόχο και να τον φορτώσει στην καμπούρα μας;

— Ο Ν. Παλαιολόγος, γνωστός συνεργάτης της Γκεσταπώ που ένεχεται για διάφορες υποθέσεις, βρίσκεται στην «Ελευθερία» Αθήνα ταγματάρχης στην ενεργό υπηρεσία. Ένα τέτοιο «έθνικόν κεφάλαιον» μπορούσε ποτέ να πάει χαμένο;

— Ο κ. Μανταμαδιώτης φοβρίζει θρασύτατα τους υπαλλήλους που δεν είναι έγχρωοι του Λαού, πως θα τους κάνει και θα τους δείξει. Ο κ. Τελώνης πρέπει να μην ξεχνά τη δράση του επί Γερμανοκρατίας. Στη Μυτιλήνη ζούσε κι' είχε γνωστά τα έργα και οι ημέρες του.

— Κάποιος καθηγητής από τους ιδρυτές του ελληνογερμανικού συνδέσμου και στενός φίλος του Χέλμ κάνει στο μάθημά του αντιαστική προπαγάνδα. Μήπως ο κύριος αυτός νομίζει πως ξεχάστηκαν τα περασμένα ή πως δεν θεωρούνται «συνεργασθέντες» με τα των Γερμανών; τα ανθρώπια του είδους του;

ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΑΡΤΣΑΛΙΔΗ

ΛΟΝΔΙΝΟ 12, ώρα 20.— Ο κ. Παρτσαλίδης δήλωσε σε αντιπροσώπους του τύπου πως το σύμφωνο θα συμβάλει στην ειρήνευση και στη γαλήνη του τόπου και θα υποβοηθήσει στην οικονομική ανόρθωση. Το ΕΑΜ θα συνεχίσει τους αγώνες του για να περιφρουρήσει και ασφαλίσσει τα δικαιώματα του λαού.

ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΙΑΝΙΟΥ

ΛΟΝΔΙΝΟ 13, ώρα 15,15.— Ο κ. Σιάντος δήλωσε πως το ΕΑΜ θα κατέβει στις εκλογές σε συμπαγές μέτωπο. Το ΕΑΜ θεωρεί τη Μακεδονία ελληνική και θα αγωνιστεί για τη διατήρησή της.

ΗΡΤΕ Η ΩΡΑ ΤΟΥΣ

ΛΟΝΔΙΝΟ 12, ώρα 22,30.— Ο Εισαγγελέας έστειλε στον Υπουργό της Δικαιοσύνης τη δικογραφή των 30 υπουργών και 3 πρωθυπουργών Κουτσολίγκας της Ελλάδας. Οι πρωθυπουργοί κατηγορούνται επειδή συνεργάστηκαν με τους Γερμανούς κι' έγιναν δργανά τους προπαγανδίζοντας τους σκοπούς του Χίτλερ και καλλιεργώντας την ήττοπάθεια. Ο Τσολάκογλου και οι υπουργοί του, που οι περισσότεροι ήταν ανώτεροι αξιωματικοί, κατηγορούνται και για λιποταξία και για μέλεια στρατιωτικού χρέους τιμής.

Ο Ράλλης κατηγορείται γιατί παραχώρησε όπλα και τρόφιμα στον έχθρο και επειδή έκανε τα τάγματα Ασφαλείας για να χτυπήσει τις δυνάμεις αντίστασης και προκάλεσε μ' αυτό τον τρόπο τον εμφύλιο σπαραγμό.

ΟΙ ΡΩΣΟΙ ΠΡΟΕΛΑΥΝΟΥΝ

ΜΟΣΧΑ 12, ώρα 22,30.— Ο στρατός της Σιβηρίας με δύο ημερησίως διαταγές αγγέλα την κατάληψη του Μπρέσκο, μεγάλου αεροδρομικού κέντρου πάνω στο δρόμο για την Οστράβα και του Μπουνταλαου, μεγάλης βάσης 125 χιλ. απ' τη Δρέσδη.

ΛΟΝΔΙΝΟ 13, ώρα 9.— Η στρατιά του Κόνιεφ συνεχίζοντας την προέλασή της βρίσκεται 115 χιλ. απ' τη Δρέσδη. Η δεξιά της πτέρυγα στράφηκε προς Β. Α. κατεύθυνση. Φάλαγγες δρούν πίσω απ' τους γερμανούς που αντιμετωπίζουν τις δυνάμεις του Ζούκοφ.

ΛΟΝΔΙΝΟ 13, ώρα 9.— Το παράνομο γερμανικό ραδιόφωνο μεταδίδει πως έγιναν συγκρούσεις στο Βερολίνο ανάμεσα στον πληθυσμό και στα τάγματα S. S.

ΣΟΒΑΡΑ ΚΙ' ΑΣΤΕΙΑ

— Στην Κομοτάη λοιπόν εΐτανε οι 3 άρχιστρώοι!
— Και δεν τ'έπανε μήτε του Παπα!
— Σάν τι να σκέφτεται ο καθημένος ο Φόρερ!
— Όλα αυτά τα μέρη εΐτανε... δικά του
— Σά γουρουνία θα γινόντουσαν οι Γερμανοί απ' τα μαύρα τα χαβιάρια.
— Αλλά οι καιροί έχουν γυρίσματα.
— Τώρα θα γινούν σάν τσίφου.
— Απ' τη δουλιά και την πείνα.
— Ούτε λουζάνικο δε θα ξαναφάν.
— Όπου να πληρώσουν τα κρημάτια τους στην Εθρόση.
— Στην χαμπάνια του νοσοκομείου παρελήφθησαν τα όνοματά τριών τμηματαρχών:
— Καρμάνου, Ν' Λαονίδα, Αλαμανίλη.
— Ορθότατα.
— Λιότι δεν πρόκειται περί τιμηματαρχών απλώς.
— Αλλά περί στοιχείων του Β.Ι.Ν.

Στόν «Ορφέα»

Απόψε κι' αύριο ώρα 5 1/2 και 7 1/2 παίξεται ένα πολύ ένδιαφέρον Αμερικανικό φιλμ «Μυστικός Γάμος». Τη Δευτέρα «Εύτυχισμένα Νιάτα» με τη Ντανιέλ Νταριέ.

ΟΙ ΟΡΟΙ ΤΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ ΕΑΜ - ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

ΑΘΗΝΑ 13. Ώρα 8.30— Δίνουμε σε περίληψη τους όρους της συμφωνίας που υπογράφηκε χτες το απόγευμα:

1. Έλευθερία. Η Κυβέρνηση αναλαμβάνει την υποχρέωση να εξασφαλίσει τις Συνταγματικές ελευθερίες και την ελεύθερη εκδήλωση των φρονημάτων των πολιτών και την ελευθεροτυπία, καταργώντας κάθε ανελεύθερο φασιστικό νόμο.
2. Άρση Στρατιωτικού Νόμου. Θα πάψει ευθύς μόλις υπογραφεί το σύμφωνο.
3. Αμνηστία. Αμνηστεύονται όλα τα πολιτικά αδικήματα. Τα αδικήματα κοινού δικαίου εξαίρονται όταν αποδειχτεί πως ήταν αναγκαία για τη διεξαγωγή του αγώνα.
4. Όμηροί. Όλοι οι πολίτες που έχουν πιαστεί κι' απ' τις δυο παρατάξεις θα αφεθούν ελεύθεροι. Οι δοσίλογοι θα παραδοθούν για να δικαστούν απ' τα κανονικά δικαστήρια.
5. Έθνικος Στρατός. Θα αποτελεσθεί από κανονική πρόσκληση κλάσεων. Ο Ι. Λόχος θα παραμείνει γιατί βρίσκεται κάτω απ' τις διαταγές του Συμμαχικού Στρατηγείου. Τα πολιτικά φρονήματα των στρατιωτών θα είναι σεβαστά.
6. Αποστράτευση. Αποστρατεύονται οι ένοπλες δυνάμεις του ΕΛΑΣ, ΕΛΑΝ και της Ε. Πολιτοφυλακής. Τις επιτάξεις αυτοκινήτων, κτηνών κλπ. αναλαμβάνει να ρυθμίσει το Κράτος.
7. Έκκαθάριση υπαλλήλων. Επιτροπές θα εκκαθαρίσουν τους κρατικούς υπαλλήλους, τους δημοτικούς, δημοσίου δικαίου και νομικών προσώπων, που επιχορηγούνται απ' το Κράτος. Κριτήρια θα είναι η επαγγελματική επάρκεια, το ήθος, ο χαρακτήρας, ή συνεργασία με γερμανούς κλπ. Κανένας δε θα διωχθεί για τα πολιτικά του φρονήματα και μόνο. Όσοι είχαν πάρει ενεργό μέρος στη στάση ή διορίστηκαν από τη Διχτατορία της 4ης Αυγούστου κι' επί Γερμανοκρατίας μπορεί να τεθούν σε προσωρινή διαθεσιμότητα με ελαττωμένο μισθό, όπου να άποφασίσει γ' αυτούς η Κυβέρνηση που θα βγει απ' τις εκλογές.
8. Έκκαθάριση Σωματίων Ασφαλείας. Αδότη θα γίνει με τα ίδια κριτήρια, όπως και για τους δημοσίους υπαλλήλους. Όσοι είχαν πάρει στον ΕΛΑΣ, ΕΛΑΝ, θα ξαναγυρισουν στις θέσεις τους.
9. Δημοσίηφισμα και εκλογές. Θα γίνουν όσο το δυνατόν πιο γρήγορα. Πάντως μέσα στο χρόνο τουτο. Όλοι υποχρεούνται να υποταχτούν στη θέληση του Λαού. Για τον έλεγχο και την εξασφάλιση της γνήσιας εκδήλωσης του Λαϊκού φρονήματος θα παρακολουθήσουν τις εκλογές παρατηρητές των τριών μεγάλων σιμημάτων μας.

ΤΕΛΙΩΣΕ Η ΣΥΣΚΕΨΗ ΤΗΣ ΚΡΙΜΑΙΑΣ Η ΚΟΙΝΗ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΩΝ ΤΡΙΩΝ

ΛΟΝΔΙΝΟ 13.— Ώρα 9. Ύστερ' απ' τη σύσκεψη της Κριμαίας που βίσταξε οχτώ μέρες οι τρεις μεγάλοι ηγέτες έβγαλαν την παρακάτω ανακοίνωση:

Σκοπός μας είναι να τσακίσουμε το γερμανικό μιλιταρισμό και ναζισμό. Αποφασίσαμε να διαλύσουμε τις ένοπλες γερμανικές δυνάμεις, να φέρομε μπροστά στη δικαιοσύνη όλους τους εγκληματίες πολέμου, και ν' αχρηστήσουμε την πολεμική βιομηχανία. Η Γερμανία θα μας αποζημιώσει σε είδος και θ' απαλλάξουμε την κρατική μηχανή της από κάθε ναζιστική και μιλιταριστική επίδραση. Σκοπός μας δεν είναι να καταστρέψουμε ένα λαό μα να χτυπήσουμε το ναζισμό. Έτσι ο λαός αυτός θα μπορέσει να πάρει τη θέση του ανάμεσα στα άλλα έθνη.

Τα επιτελεία των 3 συμάχων κατέληξαν σε πλήρη συμφωνία όσο ποτέ άλλοτε για μια συντονισμένη στρατιωτική δράση. Κάθε μιά απ' τις 3 δυνάμεις θα καταλάβει ιδιαίτερη ζώνη και θα εγκατασταθεί στο Βερολίνο συμμαχική επιτροπή έλέγχου. Η Γαλλία θα κληθεί σαν 4η δύναμη στην επιτροπή αυτή, και θα καταλάβει κι' αυτή ένα τμήμα απ' τη Γερμανία.

Για τη μεταπολεμική οργάνωση της ειρήνης θα γίνει ένας διεθνής οργανισμός για την ασφάλεια του κόσμου και έτσι θα βγουν απ' τη μέση οι πολιτικές οικονομικές και κοινωνικές αιτίες που δημιουργούν τον πόλεμο.

Στις απελευθερωμένες χώρες θα μπει τάξη και η ανασυγκρότησή τους θα γίνει με τέτοιο τρόπο ώστε να χτυπηθούν όλα τ' απομεινάρια του φασισμού. Όταν είναι ανάγκη και οι 3 σύμμαχοι δυνάμεις θα βοηθούν ώστε να κανονίζονται τα ζητήματα πάνω σ' αυτές τις βάσεις:

- 1) Να εξασφαλιστούν σταθερές συνθήκες ειρήνης.
 - 2) Αντιπροσωπευτικές Κυβερνήσεις απ' τα δημοκρατικά και αντιφασιστικά κόμματα που θα εγγυηθούν την εγκαθίδρυση Κυβερνήσεων ύστερ' από εκλογές που θα κάνουν. Σ' αυτό θα βοηθηθούν απ' τους 3 συμάχους αν υπάρχει ανάγκη.
- Οι 3 μεγάλοι σύμμαχοι ξανατονίζουν την απόφασή τους να εφαρμόσουν τις αρχές του Ατλαντικού και της Τεχεράνης.
- Στην Πολωνία θα γίνει κυβέρνηση εθνικής ενότητας δηλαδή θα μπουν στη προσωρινή κυβέρνηση του Λιούμπλιν δημοκρατικο ηγέτες του έσωτερικού και του έξωωτερικού. Η νέα κυβέρνηση θα κάνει εκλογές όσο γίνεται γρήγορα. Οι 3 δυνάμεις θα διορίσουν πρεσβευτές κοντά στη νέα κυβέρνηση. Τα Α. σύνορα της Πολωνίας θ' ακολουθήσουν την γενική γραμμή Κωρζόν με λίγες τροποποιήσεις. Η Πολωνία θα πάρει εδάφη Β. και Α.
- Το αντιφασιστικό συμβούλιο της Γιουγκοσλαβίας θα περιλάβει μέλη της παλιάς Βουλής που δε συνεργάστηκαν με τον έχθρο. Τα νομοθετικά διατάγματα του Έθν. Συμβουλίου θα μπουν κάτω απ' την κρίση της Έθνοσυνέλευσης.
- Έξετάστηκαν τα προβλήματα και άλλων βαλκανικών κρατών.

Ό σταδμός του ΕΑΜ

Ο ραδιοφωνικός σταδμός του ΕΑΜ θα δίνει τακτικά διαλεχτό μουσικό πρόγραμμα, με έπιτελεστές τους καλλιτέχνες Γιατρού Παπαδοπούλου, Χατζηευστρατίου και άλλους. Θα τον ακούτε κάθε βράδυ απ' τις 18—19 στα 320—340 μέτρα ή 850—900 χιλ.

Τα φάρμακα της Μ.Λ.

Η Μ.Λ. θα φροντίσει βέβαια να εξασκερίβώσει πια είναι οι υπαλλήλοι της που σκορπούν τα φάρμακα, τα προορισμένα για το Λαό, χαϊρικά σε πρόσωπα άναρμόδια και ύποπτα. Οι σχετικές καταγγελίες απ' τα χωριά πληθαίνουν και πάνα. Διαφέρει το πράμα αν ή Μ.Λ. ξέρει για τι πούς υπαλλήλους πρόκειται.

Η διάλεξη Φριλίγγου

Την Κυριακή ο σγ. Φριλίγγος μίλησε στον «Ορφέα» μπροστά σε πολλόν κόσμο για το έργο του Κ. Βάρναλη. Ο όμιλητής αφού έκανε μια πλήρη ανάλυση του ποιητικού έργου του Βάρναλη, έδωσε μια σαφή εικόνα της τέχνης του, απαγγέλοντας με έξαιρετική μαεστρία αρκετά απ' τα πιο αντιπροσωπευτικά ποιήματα του ξεχωριστού Έλληνα ποιητή.

Το ιδιώνυμο στη Χίο

Στη Χίο συμβαίνουν πολύ περιεργά πράματα. Στά Κορδαμύλα, ο γυμνασιάρχης Τσουπάκης δέν άφινει τους μαθητές να πάνε στην έκκλησία, γιατί... την πρωτοβουλία την είχε ή ΕΠΟΝ κι' ο κ. γυμνασιάρχης έχει κηρύξει τον πόλεμο κατά της ΕΠΟΝ— όπως λέγει ο ίδιος. Τους δασκάλους της Καλαμιτής τους κατεβάζει ο νομάρχης στη χώρα για ν' άπολογηθούν, έπειδή άνακατώνονται στα ζητήματα του χωριού και καθοδηγούν τον κόσμο. Ένώ τους δασκάλους τους πληρώνει το κράτος για να στραβώνουν τα παιδιά και να διαβάζουν στους άγράμματος χωριάτες τις αντιδραστικές έφημερίδες! Μα κείνος που ξεπερνά κάθε όριο είναι ο άνθυποσπιότης Ρουμελιώτης που προτείνει την εκτόπιση του Ιεροκλήρα Πουλάκη «βάσει του νόμου περί ασφαλείας του κράτους». Ο Πουλάκης «έξασκεύει άριστέρα προπαγάνδα». Και οι νόμοι προστατεύουν το Κράτος των κρατούντων. Μα οι κρατούμενοι έζητησαν πια και ζητούν τα δικαιώματά τους πάνω στη ζωή και στον πολιτισμό.

Έκδόσεις

Σε λίγες μέρες κυκλοφορεί «Οι Βαλκανικοί Λαοί για τη λευτεριά και τα δικαιώματά τους» σε έκδοση της έφημερίδας μας.

Κίνηση και οργανώσεις

Αυτοδιοίκηση

Η Α. Ε. Ε. διαθέτει κασμήρια άνδρικά καλής ποιότητας με 75 όκ. το κοστούμι.
— Η Α. Ε. Ε. δίνει από σήμερα άλευρι στους φούρνους για να βγάσουν φτηνό ψωμί.
— Η Α. Ε. Ε. διαθέτει λάστιχο για σιδερες, 12 όκ. λάδι οι άνδρικές και 5 όκ. οι γυναικέες.

Λαϊκή Δικαιοσύνη

Ο Λαϊκός Έπιτροπος Λουτρών Γ. Βαγιάνης έδοποιεί τους ένδιαφερομένους, πως οι ένστάσεις για τον έρανικό φόρο Λουτρών χρήσης 1944—1945 θα εκδικαστούν στις 18 του μηνός.

Συνδικαλιστικά

Η συνεργατική παπουτσιών «Πρόδος» έδωσε στην Α. Ε. Ε. 444 όκ. λάδι απ' τα εργατικά των παπουτσιών που δόθηκαν με διαταχτικές.

Όργανώσεις

ΕΠΟΝ

Κυκλοφόρησε το πρώτο φύλλο του περιοδικού της Ε. Π. Ο. Ν. ή «Έξόρμηση» με ένδιαφερόσα ύλη και εικόνες.

Ε. Α.

Η Έθνική Άλληλεγγύη ανακινώνει, πως από αύριο αρχίζει στο υπακάλλιο του Μιχ. Μωραΐτη (Άπάνω Σκάλα) ή διανομή του Γενάρη για 317 θύματα φασισμού και 159 υπεράπορους της Μυτιλήνης. Τα θύματα θα πάρουν από 1.50 όκ. σιτάρι, 1/2 όκ. δσπρια, 1/2 όκ. λάδι, και οι υπεράποροι από 1 όκ. σιτάρι, 1/2 όκ. δσπρια και 1/2 όκ. λάδι.

Μικρές Ειδήσεις

Κληρώθηκε το λαχείο της ΕΠΟΝ Βαρειάς: Το άρνι το κέρδισε ο άριθμός 38. Ο τυχερός άς φρον-

τίσει να το πάρει σύντομα.

— Όποιος έχασε ένα κλειδί με άλυσίδα, κι' ένα άλλο δίχως άλυσίδα, να το ζητήσει απ' το Β' Τμήμα της Ε. Π.

Κοινωνικά

Το Κοινωνικό Συμβούλιο Έρεσού αφού άκουσε απ' το Πρόεδρό του πως πέθανε σήμερα στη Μυτιλήνη ο πατριώτης μας Εύσταθιος Δημητρίου Φραντζής, Συμβολαιογράφος και έπιδι ήταν ένας απ' τους λίγους Έρεσούς που πάντα χωρίς σύμφερο, αλλά σαν άνθρωπος ελληνικής και τίμιος προσέφερε την ύπηρεσία του στον τόπο μας, καθοδηγώντας δε και συμβούλευε τον καθένα απ' τους πολίτες μας πάντοτε στο καλό και γενικά έχασε της εκτίμησής και άγάπής όχι μόνο του Λαού της Έρεσού μα και όλόκληρης της περιφέρειάς μας άποφασίζει όμόφωνα 1) Να κατατεθεί στεφάνι πάνω στη σοφό του στη Μυτιλήνη με αντίπροσωπο της Κοινότητας. 2) Να άποσταλεί αντίγραφο της απόφασής αυτής στην οικογένειά του με σχετικό έγγραφο του Προέδρου της Κοινότητας, με το όποιο να υποβάλλονται σ' αυτήν τα συλλυπητήρια όλόκληρου του Κοινωνικού Συμβουλίου και του Λαού της Έρεσού. 3) Αντίγραφο του ψηφίσματος να δημοσιευθεί στην έφημερίδα «Ελευθερία Λέσβου». 4) Στις 4 Φεβρουαρίου 1945 να γίνει με έζοδα της Κοινότητας μνημόσυνο στην έδω έκκλησία Άγίας Ειρήνης. Έρεσός 27/1/45

Ο Πρόεδρος Μιχ. Ζυμπουνούνης. Τα μέλη Γ. Ματαξιώτης, Δ. Ψωμιάς, Φωτ. Αράδας, Ι Βωβός, Π. Μπαλιής.

Μικρές άγγελίες

Στη Συνεργατική Παπουτσιών ή «Πρόδος» (στο δρόμο της Άλυσσίδας) θα βρήτε έτοιμα, γερά και κομψά παπούτσια για κάθε πόδι και γούστο. Πουλούνται σε χαμηλές τιμές με λάδι ή χρήματα. Γίνονται δεκτές παραγγελίες και διορθώματα.